

Mesilaste korjemaad.

Umbrohud, metsa meetaimed, haljasalade ja parkide meetaimed.

Kokkuvõte 13.02.2008 loengust Tartu Aianduse ja Mesinduse Seltsis.

Lektor – Priit Pihlik, PR-4-1.5-19

Mesinduspäev toimus Eesti mesindusprogrammi raames, mida toetab Euroopa Liit

Mesilaste korjemaad on piirkond, kust mesilased hangivad endale eluks vajaliku toidu, vee ja muud materjalid. Mesilaste toiduks on taimede õietolm ja nektar ning desinfitseerimiseks kogutakse taimedelt taimseid vaike. Seega mesilaste korjemaad vajab vee, nektari, õietolmu ja taruvaigu (proopolise) saamise võimalust. Kõikide nende hankimiskoht peaks asuma tarust raadiuses 750 m kuni 1 km (optimaalne raadius). Järgnevalt esitatakse põhiandmed mõnest olulisemast meetaimede grupist.

Mõnede umbrohtude õitsemise aeg ja meetoodang (kg/ha) (mürgised taimed (+), ravimtaimed (o))

Taime nimetus	Õitsemise kuu	Meetoodang kg/ha	
Paiseleht (<i>Tussilago farfara</i>)	IV-V	20	o
Kaarkollakas (<i>Barbarea arcuata</i>)	V-VI	35-90	o
Harilik maajalg (kassiratas) (<i>Glechoma hederacea</i>)	V-VI	14-19	o
Tõrvalill (<i>Lynchis viscaria</i>)	V-VII	60-65	
Köömen (<i>Carum carvi</i>)	V-VII	100	o
Võilill (<i>Taraxacum officinale</i>)	V-VIII	15-55	+o
Hall kogelearohi (<i>Berteroa incana</i>)	V-VIII	?	+
Harilik rass (<i>Cynoglossum officinale</i>)	V-VIII	80-100	+o
Verehurmarohi (<i>Chelidonium majus</i>)	V-IX	70	+o
Põld-harakalatv (<i>Erysimum cheiranthoides</i>)	V-IX	40-80	+
Põldsinep (<i>Sinapis arvensis</i>)	V-IX	60-80	
Harilik hiirekõrv (<i>Capsella bursa-pastoris</i>)	V-IX	?	o
Harilik kukehari (<i>Sedum acre</i>)	VI-VII	35-200	+o
Harilik sealõuarohi (<i>Scrophularia nodosa</i>)	VI-VII	kuni 500	
Harilik tõlkjas (rakvere raibe) (<i>Bunias orientalis</i>)	VI-VII	50-60	
Ussikeel (<i>Echium vulgare</i>)	VI-VII	250-700	+
Naat (<i>Aegopodium podagraria</i>)	VI-VII	100-200	
Põld-piimohakas (<i>Sonchus arvensis</i>)	VI-VIII	50-140	+
Hiirehersed (<i>Vicia</i>)	VI-VIII	40-70	+
Valge iminõges (<i>Lamium album</i>)	VI-VIII	60	
Põld-kapsasrohi (naerishein) (<i>Brassica campestris</i>)	VI-IX	50-60	+
Põldrõigas (<i>Raphanus raphanistrum</i>)	VI-IX	50-65	
Harilik käokannus (<i>Linaria vulgare</i>)	VI-IX	260	
Ohakad (<i>Cirsium</i>): põldohakas (<i>C. arvense</i>)	VI-IX	140-200	
tuli-ohakas (<i>C. vulgare</i>)	VI-IX	110	
soo-ohakas (<i>C. palustre</i>)	VI-IX	100	
Kähar karuohakas (<i>Carduus crispus</i>)	VI-IX	100	
Rukkilill (<i>Centaurea cyanus</i>)	VI-IX	30-90	+o
Mets-nõianõges (<i>Stachys sylvatica</i>)	VI-IX	70-180	
Kaheaastane koeratubakas (<i>Crepis biennis</i>)	VI-IX	20-30	
Takjad (<i>Arctium</i>): vilttakjas (<i>A. tomentosum</i>)	VI-IX	100-125	o

väike takjas (<i>A. vulgare</i>)	VI-IX	100-125	o
suur takjas (<i>A. luppa</i>)	VI-IX	100~125	o
Põldmünt (<i>Mentha arvensis</i>)	VII-IX	10-200	
Jumikad (<i>Centaurea</i>): põldjumikas (<i>C.scabiosa</i>)	VII-IX	100-150	
arujumikas (<i>C. jacea</i>)	VII-IX	130-150	
Sügisene seanupp (<i>Leontodon autumnales</i>)	VII-IX	õietolm	
Harilik raudrohi (<i>Achillea millefolium</i>)	VII-X	30	o

Metsa meetaimede õitsemise aeg ja meetoodang (kg/ha) (mürgine (+), ravimtaim (o))

Taime nimetus	Õitsemise kuu	Meetoodang kg/ha	
Harilik sarapuu (<i>Corylus avellana</i>)	III-IV	õietolm	o
Hall (valge) lepp (<i>Alnus incana</i>)	III-IV	õietolm	
Sanglepp (must lepp) (<i>Alnus glutinosa</i>)	IV	õietolm	o
Harilik näsiniin (<i>Daphne mezereum</i>)	IV	vähe	+
Raagremmelgas (<i>Salix caprea</i>)	IV	150	
Punapaju (<i>Salix purpurea</i>)	IV-V	120	
Harilik kopsurohi (<i>Pulmonaria obscura</i>)	IV-V	60-70	o
Kollane kuldtäht (<i>Gagea lutea</i>)	IV-V	vähe	
Tuhkur paju (<i>Salix cinerea</i>)	V	150	
Kõrvpaju (<i>Salix aurita</i>)	V	150	
Toomingas (<i>Padus avium</i> ; <i>Prunus padus</i>)	V	vähe	+o
Laukapuu (<i>Prunus spinosa</i>)	V	10-15	
Arukask (<i>Betula pendula</i> ; <i>B. verrucosa</i>)	V	õietolm, vaik	o
Vesipaju (<i>Salix triandra</i>)	V	100	
Karulauk (<i>Allium ursinum</i>)	V-VI	?	o
Metsmaasikas (<i>Fragaria vesca</i>)	V-VI	6-8	o
Harilik lodjapuu (<i>Viburnum opulus</i>)	V-VI	16	o
Harilik türnpuu (<i>Rhamnus catharticus</i>)	V-VI	20-25	+o
Leesikas (<i>Arctostaphylos uva-ursi</i>)	V-VI	20	o
Mustikas (<i>Vaccinium myrtillus</i>)	V-VI	50	o
Sinikas (<i>Vaccinium uliginosum</i>)	V-VI	vähe	
Paakspuu (<i>Frangula alnus</i> ; <i>Rhamnus frangula</i>)	V-VI	50-150	+o
Rabamurakas (<i>Rubus chamaemorus</i>)	V-VI	20	o
Pohl (<i>Vaccinium vitis-idea</i>)	VI	30	o
Harilik vaarikas (<i>Rubus idaeus</i>)	VI	70-150	o
Põldmurakas, pampel (<i>Rubus caesius</i>)	VI	20-25	
Kitsemurakas (<i>Rubus nessensis</i>)	VI	20-25	
Mets-nõianõges (<i>Stachys sylvatica</i>)	VI-VIII	60-200	
Heinputk (<i>Angelica sylvestris</i>)	VII-VIII	350	
Ahtalehine põdrakanep (<i>Epilobium angustifolium</i>); (<i>Chamaenerion angustifolium</i>)	VII-VIII	120-350	o
Mägi-pajulill (<i>Epilobium montanum</i>)	VII-VIII	350	o
Soo-pajulill (<i>Epilobium palustre</i>)	VII-VIII	190	
Nõmm-liivatee (<i>Thymus serpyllum</i>)	VII-IX	140-250	o
Kanarabik (<i>Calluna vulgaris</i>)	VII-IX, 35-40	70-200	o

Haljasalade ja parkide meetaimede õitsemise aeg ja meetoodang (kg/ha) (mürgised taimed (+), ravimtaimed (o))

Taime nimetus	Õitsemise kuu ja päevi	Meetoodang kg/ha	
Höbepappel (höbehaab) (<i>Populus alba</i>)	IV	õietolm	o
Harilik jalakas (<i>Ulmus glabra</i>)	IV	kuni 10	
Künnapuu (<i>Ulmus laevis</i>)	IV-V	8-10	
Harilik vaher (<i>Acer platanoides</i>)	IV, 10	100-200	
Rabe remmelgas (<i>Salix fragilis</i>)	V	kuni 150	
Höberemmelgas (<i>Salix alba</i>)	V	kuni 150	o
Põldvaher (<i>Acer campestre</i>)	V, 5-7	300-1000	
Sinine (balti) kuslapuu (<i>Lonicera caerulea</i>)	V, 7-10	kuni 10	+
Harilik tamm (<i>Quercus robur</i>)	V	kuni 10, õietolm	o
Mägivaher (<i>Acer pseudoplatanus</i>)	V, 5-7	100-120	
Punane leeder (<i>Sambucus racemosa</i>)	V, 10	7-9	+
Harilik kukerpuu (<i>Berberis vulgare</i>)	V-VI	120-230	o
Harilik kuslapuu (<i>Lonicera xylosteum</i>)	V-VI	6-12	+
Harilik pihlakas (<i>Sorbus aucuparia</i>)	V-VI, 5-7	30-40	o
Harilik sirel (<i>Syringa vulgaris</i>)	V-VI, 10	vähe	o
Harilik viirpui (<i>Craetagus rhipidophylla</i> ; <i>C. kyrustyla</i>)	V-VI	16-20	o
Hobukastan (<i>Aesculus hippocastanum</i>)	V-VI, 7-10	20-25	+o
Magesõstar (<i>Ribes alpinum</i>)	V-VI	50-90	
Suur läätspuu (<i>Caragana arborescens</i>)	V-VI, 10-15	100-350	+
Tatari kuslapuu (<i>Lonicera tatarica</i>)	V-VI, 10-15	kuni 10	+
Thunbergi kukerpuu (<i>Berberis thunbergi</i>)	V-VI, 10-12	kuni 200	
Sile ebaküdoonia (<i>Chaenomeles speciosa</i> ; <i>C. lagenaria</i>)	V-VI, 15-20	20-30	
Verev kontpuu (<i>Swida sanguinea</i> ; <i>Cornus sanguinea</i>)	V-VI, 10-15	40-90	
Jaapani näsaline ebaküdoonia (<i>Chaenomeles japonica</i>)	V-VI, 10-12	247-340	
Keskmine enelas (<i>Spirea media</i>)	V-VI, 14-21	kuni 30	
Taraenelas (<i>Spirea chamaedryfolia</i>)	V-VI, 18	kuni 30	
Verev viirpuu (<i>Crataegus sanguinea</i>)	V-VI, 15-20	16-20	o
Ginnala vaher (<i>Acer ginnala</i>)	VI, 5-8	120-150	
Pooppuu (<i>Sorbus intermedia</i>)	VI, 10-12	20-40	
Tatari vaher (<i>Acer tataricum</i>)	VI, 7-10	kuni 100	
Alpi kuldvihm (<i>Laburnum alpium</i>)	VI, 8-12	?	+
Harilik ebajasmiin (<i>Philadelphus coronarius</i>)	VI, 7-10	vähe	
Harilik tuhkpuu (<i>Cotoneaster scandinavicus</i>)	VI, 10-14	kuni 15	+
Harilik robiinia (<i>Robinia pseudoacacia</i>)	VI	40-200	+
Kanada kukerpuu (<i>Berberis canadensis</i>)	VI	150-200	
Amuuri korgipuu (<i>Phellodendron amurense</i>)	VI	250-350	
Läikiv tuhkpuu (<i>Coroneaster lucidus</i>)	VI	100-150	+
Must tuhkpuu (<i>Cotoneaster niger</i>)	VI	100-150	+
Harilik liguster (<i>Ligustrum vulgare</i>)	VI-VII	70-110	+
Siberi kontpuu (<i>Swida alba</i>)	VI-VII	50-60	
Tõmbilehine viirpuu (<i>Crataegus lavigata</i>)	VI	16-20	

Üheemakane viirpuu (<i>Crataegus monogyna</i>)	VI-VII	16-20	
Ahtalehine hõbepuu (<i>Elaeagnus angustifolia</i>)	VI	50-70	
Harilik kuldvihm (<i>Laburnum anagyroides</i>)	VI-VII	?	+
Lumimari (<i>Symphoricarpos alba</i>)	VI-IX	270-450	+
Euroopa pärn (<i>Tilia europea</i>)	VI, 7-10	150-200	o
Suurelehine pärn (<i>Tilia plathyphylla</i>)	VI-VII, 10	200	o
Harilik pihlenelas (<i>Sorbaria sorbifolia</i>)	VI-VII	20-30	
Läikiv hõbepuu (<i>Elaeagnus commutate</i>)	VI-VI	50-70	
Mets-kibuvits (<i>Rosa majalis</i>)	VI-VII	vähe, õietolm	o
Must leeder (<i>Sambucus nigra</i>)	VI-VII	vähe, õietolm	+o
Väike läätspuu (<i>Caragana frutex</i>)	VII, 10-15	30-40	
Harilik pärn (<i>Tilia cordata</i>)	VII, 10	200-300	o
Kaukaasia pärn (<i>Tilia caucasia</i>)	VII, 10	150-200	o